

GAZETA POZNANSKA

Nro. 14.

w Sobotę dnia 17. Lutego Roku 1810.

z Warszawy d. 10. Lutego.

Wiersz na powrót zwyciężkiego wojska do stolicy, czytany na posiedzeniu Towarzystwa Królewskiego Przyjaciół nauk, dnia 22. Grudnia 1809 przez W. Ludwika Osieńskiego; Pisarza Sądu Kasacyjnego, Sekretarza tegoż Towarzystwa.

Bóstwo, coś mężnym drogę torowało
Z grobu do życia, z nieszczęść do zwycięstwa,
Sarmackiey broni nieodstępna chwało!
Udziel wieszczowi potrzebnego mężstwa.
Godnie śpiewając dzielnych Marsa synów
Daj orła lotem ku niebu się wznosić;
Odważa wiodła do tak wielkich czynów,
Odwagi trzeba, ażeby ie głosić.
Trzynaćście wieków świetnym berłem władał,
Stwarzał, ocalał i rozdawał trony,
U nóg składane odrzucał korony,
Lud wielki! w ten czas nawet, gdy upadał....

W odwieczney wyroków księdze.

Czas wymierzony narodów potędze;
Zapomniał dobroczyńca! własnych szkód
niepomny

Lud okoliczny chciał iego zagłady,
W obrońcy zgubę widział; tak ów dąb ogromny
Postawą swoją ęmi trwożne sąsiady,
Zawistne gaie złorzeczą mu w koło,
Nie myśląc o tym, że on silne czoło
Piorunom stawia, i równy naturze,
Gromy odbiia i roztrąca burze.

Stało się: Bóg potężny swą rękę usunął,
Z trwogą dalekich krajów gmach odwieczny
runął:

Po Euxyn od Baltyku zaległy zwaliska.
Rodak przychodniom ustąpił siedliska.
Ptak Boski, godło starożytney chwały,
Opuszcza dawne gniazdo orzeł biały:
Już go zgubionym tulaczem mniemano,
Gdy on... o cudzie! o nagła przemiano!
Pomyślnie wroźby górnym znaczy lotem,
Toczy wzrok śmiały po Sarmackim polu,
Wzniósł się ku słońcu i z berłem i z grotem,
Leci... i godny siebie siadł na Kapitolu.

Uyrzał Tyber zadumiony,
Nowe męże, nowe szyki;
Mniemał, że na głos Bellony
Wstały Rzymu woiowniki.

Nie oni sami, ... podobne im plemie
Sławną za sławną chce zamienić ziemię.
Gdzież zamierzili granice swey chwały?
Na Alpach, na Pirenach utkwili pałasze:
Nurty Ozazy, wzdęte Nilu wały...
Ileż rzek skrapia święte laury nasze!

Druga narodu połowa
Z nieszczęśliwego rozbicia
Unosi drogie reszty; boski ogień chowa;
Ten zaród przyszłego życia.
Przyidzie czas!... przyszedł; ten co ziemią
włada

Jaką chce postać iey nada;
Oreżem grobów dotyka,
Rzekł: dopełnione nadzieie!
Czego nie było, iaśnieie,
Co było, w ciemnościach znika.

Kogo pocieszył, a kogo zatrwożył,
Ten głos w narodach: Polak, Polak ożył!

Sława zaś rzekła: ten co zawsze stale
 Grób swój mniemałby laurami przybierał,
 Wierny oyczyźnie i chwale
 Polak nigdy nie umierał. —
 Ziemię utracił, wydarto mu prawa;
 On wielkiej prawdy stając się dowodem,
 Wskazał: że naród zawsze jest narodem,
 Gdy mu zostają miecz, serce i sława.
 Mocą dzielnego oręcza,
 Powstała Polska w całej swej ozdobie,
 Żyć, walczyć i zwycięża...
 Tak bóg Olimpu, po krótkiej snu dobie,
 Świat wstrząsa, gdy się otuca,
 I, znak władzy, gromy rzuca.
 Cóż to? znowu wściekle iędze,
 Roznoszą woyny pożogi?
 Słabość śmie grozić potęgde;
 Tu ludzi widzę, tu Bogi...
 Od granic Europy, od słupów Alcycyda,
 Zwycięzca wyrok swój wyda!
 Cóż jest u niego czasów i mieysc przedział?
 Z nad Ebru dumnym zgubę zapowiedział,
 A słowo szybkim uprzedzając biegiem,
 Już śmierć stanęła nad Dunaju brzegiem.
 Nie mniejsze Wisła oglądała dziwy;
 Danego życia niepamiętne plemię
 Śmiało nachodzi dobroczyńców ziemię,
 Zwycięztwo głosi... o Raszyńskie niwy!
 Powiedźcie wnukom naszym, iako Bóg zwycięztwa
 Nie liczby... Bogiem jest męztwa.
 Piersią szanę zdobywać, w biegu twierdze walić,
 Siebie obronić, i braci ocalić,
 Oto dzieło iedney chwili!
 Nie dziw: Polacy walczyli. —
 U nich to w pierwszym zaszczytce
 Zamieniać własne za oyczyzny życie.
 Drogie ofiary! wasze święte zwłoki
 Dumne naiezdzców zatrzymają kroki;
 Od zgubnych losów ten mur nas przedzieli.
 Tu oyczyzna, tu chwala, tu jest ród mścicieli.
 Wy nam celem będziecie smutnego obchodu,
 Uczciemy prochy wasze; a pierwszy z narodu

Mężnych grobowce laurami narzuci...
 Chwała nas cieszy, kiedy strata smuci.
 Dalekim pokoleniom pamiętne imiona!
 Do waszych czynów, do waszey ozdoby
 Należć będą, miecz, berło, korona;
 Wyście Królów Polaków odzyskali groby...
 Ostatni tam nie spoczywa!
 Chwała to smętnym prochom nadgradza życziwa,
 Gdy rycerzże krwi iego mieniąc przeznaczenie,
 Pierwszy oyczystym głosem wita święte cienie.
 Tu kres zwycięztwu! tu Mars syty boiu
 Spoczął pod tarczą pokoju.
 Zwycięzca wśród tryumfów i wśród naszej straży
 Wolą i mocą wyższy nad człowieka,
 Na płytkim teraz mieczu losy świata waży,
 A ziemia w posłuszeństwie swych wyroków czeka. —

z Paryża d. 26. Stycz.

O zdarzeniach w Katalonii po zajęciu Girony zawiera Monitor dzisiejszy co następuje:
 „Gdy niebezpieczny stan miasta Girony najwyższego już doszedł szczybla, postanowili insurgenci, na ostatni ku ocaleniu miasta odważyć się szrodek. I tak z armią Generała Blake złączyć się miało powstanie w masie wszystkich mieszkańców od 16 do 45 lat i zebrać się tym końcem dnia 12. pod Gironą; lecz ta kapitulowała dnia 10. Powstanie więc będąc już na nodze rozeszło się uformowawszy pojedyncze, więcej lub mniej liczne hordy niebędące w stanie przedsięwzięcia coś ważnego, mogły one iednak utrudnić komunikacją, transporta i atakować słabe oddziały. Było przeto staraniem Xięcia Castiglione, rozproszyć te hordy i w celu tym kilka w różne strony posłał wypraw, które wszystkie nayspełniejszy odniosły skutek. Naysażniejszą była wyprawa pod dowództwem Generała Souham, którego rapport zawiera w treści co następuje:

Dnia 26. General Souham ściągnął dywizyą swoją i opuścił okolice Girony w celu opanowania Besain. Tu rozproszył kilkaset mikielotów i stracił kazał uzbrojonych chłopów. Nazajutrz dnia 21. chciał usadowić się w Crespia dla wsparcia dywizyi Verdiera atakującego insurgentów w okolicy Figuierea. Ruszył więc z trzema batalionami do Navala i Liudo, odciął tym sposobem odwrót insurgentom i przymusił ich do ucieczki drogami nieprzebytymi oraz zostania się między Olot i Besain. — Insurgenci posiadając Castelsolly zebrali do tej niedostępnej prawie pozycyi, swoje wojsko pod dowództwem Clarosa. General Souham postanowił, otoczyć to straszliwe stanowisko, i ruszył dnia 24. do Bagnoles. W marszu napotkał i rozplószył liczną hordę rokoszan (trzy bataliony) i część czwartego regimentu hiszpańskich szwajcarów, stanawszy wieczorem w Olot, ludną i fabryczną miejscie. Tu zabrał przeszło 200 szwajcarów w niewolę, i znaczną część trupem położył; reszta zemknęła do Vique. Dnia 25. został się General w Olot. Dnia 27. pomaszzerował do Campredo, gdzie stanął dnia 28. — Dnia 30. poszedł ku Ripoll. Wszędzie, a szczególniej w miasteczku St. Jean des Abesses, mieszkańcy poddali się ze wszystkiem. Claros, którego zgraia zszczypliła się do 1100 ludzi, opuścił St. Jean des Abesses, cofając się do Ripoll. General spodziewał się tego; rozkazał więc drugiej brygadzie pozostałej w Olot, aby otoczyła Ripoll z strony Col-de-Conas, sam zaś ruszył na miasto. Obrót ten udał się zupełnie. — Brygada owa wdarła się na wszystkie wzgorza po drogach, zdaniem mieszkańców, nieprzebytých, spłoszwszy wszędy nieprzyjaciela. Została mu się na koniec tylko przykra bardzo skała, gdzie, iak się zdawało, uporczywie bronić się zamyślał. Lecz General rozkazał batalionowi pierwszemu 1go lekkiego pułku otoczyć stanowisko i nieprzyjaciel cofnął się

w momencie do jedney wsi pod górą. I z tej nareszcie wypędzon z stratą w zabitych i rannych, wyrzał się przymuszonym, szukać ratunku w śniegu, w którym się ukrył.

Dnia 30. poszła brygada pierwsza do Ribas, rozpędziwszy rozproszone tu i owdzie zgraje rokoszan. Tego samego dnia zniszczono ieszcze w Ripoll wszystkie narzędzia do fabrykacyi broni służące, co tém było konieczniejsze, gdy za zbliżeniem się dywizyi, wszyscy prawie mieszkańcy ratowali się ucieczką; dosyć dowodu, iż zostawali ieszcze pod wpływem insurgentow. — Dnia 31. zajął General pozycyą w Olot. Odwrót utrudniał nieco ogień ręczney broni kilku nędzników ukrytych w skałach, lecz należytą wyplacono im się sprawiedliwością.

Ta cała przykra wyprawa kosztowała tylko 3 lub 4 ludzi w zabitych i do 15 w rannych, między ostatniemi wymieniają 4 oficerów." —

z Paryża d. 31. Stycznia.

Według listów z Petersburga z daty 6go t. m. Hrabia Romanzow, Imperatorsko rosyjski Minister związków zewnętrznych, wkrótce znowu wyjedzie do Paryża.

Monitor dzisiejszy zawiera mowę, którą otwarty był tą razą parlament angielski, z uwagami urzędowego dziennika francuzkiego. Osnowie tej mowy, tykającej interesów hiszpańskie, następująca towarzyszy uwaga: Chcecież zwolywać zgromadzenie władz Cortes w ten czas, kiedy w naszych rękach Kastylija, Mancha, Arragonia, Nawarra, Biscaya, Królestwo Leonskie, prowincya Salamanka, Katalonia, trzy części Królestwa Walencyi i t. d.! Mówicie o politycznych zgromadzeniach do ludzi, nieznających żadnych innych powodów, niemających żadney inney energii, prócz fanatyzmu i uprzedzenia. Powiedźcie nam, gdzie się ma odprawić to zgromadzenie, jeżeli nie chyba na burcie waszych okrętów? Ale i wy sami jednego słowa niezawierzacie temu, co

163.
mówicie; a tém mniey miasto Londyn. Za wiedzieć: iżby się on nieukładał, lecz że nadto wiele Anglików znajduje się w Hiszpanii, abyście potrafiłi zataić przed naradem prawdziwe interessów waszych położenie. Całym waszym zamiarem iest, lechtać bez ustanku Hiszpanów przeciw Francuzom, a tymczasem wygodnie postępować wstecz do swych przytułków wodnych. Wszystkie woyny na stałym lądzie zapewniają wam panowanie wasze na marzu. Patrzycie się, iak Francuzi i Hiszpanie nawzajem się mordują. Są to nieprzyjaciele, mówicie, którzy z sobą walcą. Mamyż bydź tak głupimi, niepodsycać ich sporu i niedodawać im broni? Nieokupująż Hiszpanie tych nieszczęśliwych darów naypożądańszą dla nas ceną? Okupują ie krwią własną.”

Wyraz ten maluje dostatecznie cale wasze postępowanie, stając się nowym dla każdego myślącego człowieka powodem zlorzczenia wam.

W tém samém miejscu mowy, iest wzmianka o Królu Ferndanandzie VII., tak iak gdyby Karól IV. nieexystował więcey, lub iakoby syn mógł mieć prawo za życia oycy. Cóżby powiedział Jerzy III., gdyby Xiążę Wallii, wzięwszy ten text w rękę, zasiadł na iego tronie, i gdyby na czele gwardyów z Windsor i pospółstwa londyńskiego uwięził swego starego oycy w Tower? Zapewneby Europa miała prawo powiedzieć naówczas do Króla Jerzego: *Zasłużyłeś na to.*

Uznaiecie Ferdynanda, dla tego, żeście uwiedli tych, co go otaczali, dla tego, żeście byli wspierani przez Xięcia Infantado, abyście go wmatwali w śpisek przeciw iego oycy i matce, pod pozorem, że wszystko ugodzone iest przeciw Xięciu pokoiu. Zamiarem planu przez waszych stronników ułożonego było, zepchnąwszy z tronu Króla Karola, opatrzyć w żywność fortece i naprawić, posłać woysko do Pireneów, a potem odmienić system i zawrzeć pokóy. Znaliscie nadto dobrze charakter Cesarza Francuzkiego, aby

Francya uderzyłaby na Hiszpanią, i rozumieliście, że ta w tym stanie będzie przymuszona, poruczyć się waszey opiece i stać się waszą niewolnicą. To iest cała tajemnica przedsięwzięciów waszych w Hiszpanii. Posłużyło szczęście waszym intrygom, uzbrowić syna przeciw oycy. Król Karol, widząc życie swe zagrożone, wyciągnął swe ręce do sprzymierzeńca swego o pomoc i wsparcie, schroniwszy się wraz z Krolową pośród zastępów Francuzkich przed roziałością pospółstwa.”

Koniec tey mowy był następujący: „Wkorzeniona nieprzyziaciela naszego nienawiść, wciąż iest wymierzana przeciw nam z iednaką gwałtownością. Chcąc utrzymać bezpieczeństwo posiadłości Królewskich, i wnieść obrócić ułożone przeciw nam i sprzymierzeńcom naszym plany, potrzeba namłożyć naywiększe natężenia oparte na czuności, męstwie i wytrwałości. Na wszelkie niebezpieczeństwa i przykrości ufa Król Jmć, iż w ciągłym błogosławieństwie Boskiey opatrności, w mądrości swego Parlamentu, w waleczności swych woysk, w męstwie i dzielności swego ludu nayskuteczniejsze znajdzie wsparcie.

„*Uwaga Monitora.*” Gdzież to iest ten dowód wkorzenionej nienawiści nieprzyziaciela waszego? Dway naypotężniejsi Monarchowie świata nieumysłiliż w Erfurcie ofiarować wam pokóy? Niewzbraniliścież się, niedawno temu. wnieść w układy o wymianę ięćców i posłać agentów do Morlaiz? Propozycja w tey mierze była wam uczyniona z waszego własnego natchnięcia; aleście się usuneli od niej, gdy was doszła urzędownie, obawiając się, iżby mogła doprowadzić do zbliżenia. Cesarz Rossyi i Cesarz Francyi chcą pokoiu, ponieważ są wielkimi i potężnymi przez obwód i naturalne bogactwo swey ziemi. Anglia przeciwnie niechce go, dla tego że chce handel wszystkich narodów podciągnąć pod

164
opłaty taryfą swego Parlamentu ustanowione, że chce wszystkie okręty, pod jakim bądź pawilonem, przymusić do zatrzymania się w Londynie i przywłaszczyć sobie prawo nakładania poboru na konsumcyą całego świata! Obyć dobry geniusz Anglii stworzył wam nareszcie oczy! Zrzeczcie się tych pretensyi, przy których się przecież utrzymać niepotraficie, przez które prawda stały ląd cierpieć będzie, a które iednak w końcu sprowadzą wasz upadek! Przywróćcie wasze prawo morskie do tego stopnia, w którym się znajdowało przed sześciu laty. Znieście owe zgubne rozkazy rady, których nigdy żadne nieuzna mocarstwo; prędszy bowiem Rossyanie, Francuzi i Amerykanie uznają Króla waszego Królem Petersburga i Moskwy, Paryża, Wenecyi i Rzymu, Bostonu i Baltimore, niż żeby się poddadaż mieli rozkazom waszey Rady. Nigdy ieszcze nieślyszano podobney mowy z tronu angielskiego; zapewne napisala ją ta sama ręka, która ułożyła instrukcye Sir Welleisleia w Hiszpanii, Lorda Chatama w Walchérn, i rozkazy Rady w roku 1807; widać w niej to samo pomatwanie bezzwiązkowych i źle strawionych rzeczy."

Generał Ludwik de Narbonne mianowany został dnia wczorayszego pełnomocnym Ministrem i nadzwyczajnym Posłem na dworze w Monachium.

z Paryża d. 1. Lut.

Królestwo Jchmć Bawaracy wyjeżdżają dziś z tąd powrotem do Monachium. Królowa odwiedziła tutejszy luterski kościół z Xięciem Prymasem.

Podług ostatnich wiadomości, główna kwatera Króla Hiszpańskiego była w Allmagra, w Mancha.

Król Neapolitański wyjechał powrotem do Neapolu.

Zaprzętają się iuż około appartamentów nowej Cesarzowy i urzędzenia iey dworu.

Panie Antole Montesquieu i Aldobrandini Borghese mianowane są Damami pałacu.

Głoszą, iż Erfurt będzie wolnym miastem Cesarskiem.

z Strasburga d. 26. Stycz.

Podług listów handlowych spadły znowu towary kolonialne wewnątrz Francyi i w portach morskich, co szczególniej przypisują rozporządzeniem ostatniego dekretu tyczącego się wolney sprzedaży zdobyców przez korsarzy nieprzyjacielowi zabieranych. Są iuż podobno w cyrkulacyi znaczne ilości towarów kolonialnych, z takowych zdobyczy pochodzące.

z Baionny d. 21. Stycz.

Według ostatnich wiadomości z Madrytu Król wyjechał z czterema Ministrami i dwunastu Radzcami Stanu do Toledo. — Król Jmć stanie na czele armii i pociągnie do Sevilli.

z Botzen d. 27. Stycz.

Dnia 21. b. m. przypadło tu na dawny śnieg ieszcze tyle nowego, że teraz na cztery stopy wysoko leży. Widowisko, iakiego od stu może lat nikt niedożył. Znaczna liczba wyrobników dziennych zajęta iest ugaraniem śniegu po gościńcach, gdyż inaczey wszelka komunikacya byłaby przerwaną.

z Botzen d. 29. Stycz.

Dzisiaj przyprowadzono tu oberzystę, Andrzeia Hofera, byłego herszta rokосу w Tyrolu, z familią i pisarzem iego, w kaidanach i pod zasłoną 400 ludzi woyska francuzkiego. Według powieści eskortuiących go żołnierzy, ukrywał się od 6 tygodni w odlegley od swego mieszkania iamie między górami, gdzie sobie sam hatkę zbudował. Aresztuiąc go znaleziono w tey hatce trochę twardego chleba i wędzonki. Z wielką trudnością znaleśdź było można tę kryjówkę w pustych i śniegiem pokrytych okolicach. Wydał go ieden z iego dawnych stronników. Poprowadzono go traktem do Włoch, iak słyhać, do Mantui.

z Frankfortu d. 3. Lutego. 105

Gazeta Norymberska donosi pod artykułem z Monachium dnia 28. Stycznia:

„W tey chwili uwiadomiona została królewsko-bawarska Gubernia przez umyślnego posłańca od znajduiącego się w Straubing Xięcia Eckmühl, iż ma zlecenie, wydać iey Salzburg i Berchtolsgaden, Innviertel i kray pod Rück. Z Tyrolu nic się nieutraci, iednak muszą być w tey prowincyi trzy fortece założone.

Według tymczasowych wiadomości, armia Xięcia Eckmühl, Marszałka Davoust, wkrótce ruszy z okolicy Straubing do Frankonii. Znaczna iey część przechodzić ma koło Moguncyi przez Ren.

z Madrytu d. 12. Stycz.

Król Jmć mianował Marszałkami: Hrabiego Colona i Pułkownika D. Santiago — Arias. Biskupi z Ayila i Haesco mianowani są kommandorami orderu królewskiego Hiszpanii. Król Jmć mianował także 40 kawalerów tegoż orderu.

Z raportu Generała Milhaud datowanego w Provincia dnia 5. Stycznia wyczytujemy, że im daley ppstępują woyska francuzkie, tém skrzętniey zmykają w te i owe strony agenci Junty, tudzież kupy i stronnicy insurgenów. — Generał rzeczony wytepił także kilka hord zbrodniarzy, położywszy trupem wielu ich hersztów — W raporcie wyraźne jest między innemi: Niedostatek żołnierzy i rekwizytów potrzebnych przytłumia insurrekcyą. Wszędzie prawie widzimy iuż plebanów w miescach, które im religia i pokóy wskazują. Ecceveria z małą liczbą stronników swych, zemknął do miasteczka Chinchilla. —

z Wiednia d. 27. Stycz.

Dnia 25. popołudniu około godziny 2giey przybył tu nowy Francuzki Posel, Hrabia Otto i stanął w pomieszkaniu byłego Posła, Hrabi Andreossy. Cesarz czekał tylko za przybyciem Pana Posła, aby mu zaraz po ie-

go przybyciu mógł dać wstępny audyencyą. Dnia 29. poiedzie Cesarz do Budy i powróci dopiero około połowy przyszłego miesiąca. O zdrowiu Cesarzowej niemamy ieszcze zaspokoiaiących wiadomości. Zdrowie Xięcia Ferdynanda polepsza się. Królestwo węgierskie ofiarowało Cesarzowi 7000 koni z rozpuszczoney insurrekcyi, w cenie za każdego po 150 zł.

z Hermannstadt w Siedmiogrodzu d. 3. Stycznia.

Armia rossyjska pod wodzą Xięcia Bagrationa, stoi teraz na lewym brzegu Dunaju, ograniczając swe działania na strzeżeniu Wołoszczyzny, Multan i Besarabii. Armia W. Wezyra zajmuie prawy brzeg Dunaju; główna kwatery znajduje się w Silistryi. W tey pozycyi pozostaną zapewne obydwie armie, nieprzedsięwziawszy przez zimę żadnych kroków przeciw sobie. Jeżeli do wiosny nienastąpi pokoy, to następna kampania poydzie żwawo, gdyż i Rossyianie odbierają znaczne posiłki i W. Wezyr przyciąga do siebie wiele świeżego woyska z Azyi. Dawniejszemi czasy zwyczajem było żołnierza tureckiego zimować sobie w domu. Zwyczaj ten ustał teraz.

z Konstantynopela d. 25 Grud.

Po odprawioney przed parą dni w Dywanie radzie nadzwyczajney, zdaie się, iż Porta przystąpi do systematu stałego ładu i spodziewają się, iż W. Wezyr odbierze zlecenie do rozpoczęcia z Rossyą negocyacyów pokoju. — Dowiedzieliśmy się, że w armii rossyjskiej choroby panują, lecz że wkrótce zasiloną zostanie 30,000 ludzi.

z Turcyi.

Z Pera donoszą pod dniem 25. Grudnia: W armii niezaszły świeżo żadne kroki wojenne. Chodzi wieść, że Rossyianie odebrali posiłek z 40,000 ludzi; pomimo to mówią tu bardzo licznie o pokoju, twierdzą nawet, że wkrótce wyjadą negocyatorowie pokoju ku Dunajowi. W. Wezyr znajduje

się w Adryanopolu, gdzie założył swą kwatery zimową. Komendę nad armią oddał Peliwanowi Adze, który ostatnio pobił nieprzyjaciela przy Sylistryi; ten odsyła woyska azyatyckie, woysku zaś zostającemu, złożonemu z iańczarów i europeyckich, każe wypłacać podwoyny żołd. Rozmaite uważają przyczyny odesłania woyska azyatyckiego, jedni przypisują to zaczynającemu niedostatkowi żywności, inni mają zostającą się część woyska za dostateczną do mierzenia się z Rossyanami; inni nareszcie, dorozumiewają się, iż wielka siła armii nie jest potrzebną z powodu bliskości pokoju. Być może, iż wódz naczelny nie jest w stanie utrzymać Azyatczyków, którzy tylko w lecie zwykli wojować. — Francuzki Sprawujący interesy nalega mocno na oddalenie Posła angielskiego; stemwszystkiem zdaie się, iż Porta z bojaźni niemoże się do tego kroku determinować, albowiem w przypadku nieporozumienia nietrudno będzie znaczney potędze morskiej angielskiej znajdujący się w kanałach Konstantynopolitańskich, zatałmować stolicy dowóz żywności. Dotychczas więc niewiadać ieszcze żadney odmiany w postępowaniu Porty względem P. Adaira.

z Londynu d. 23. Stycz.

Parlament otworzony został dziś przez Kommissyą. Lordowie pełnomocni w nowie mianey w imieniu Króla wynurzyli najprzód żal Króla Jmci, iż natężenia Austryi przeciw Francyi nie zdołały iak tylko szkodliwy spowodzić pokoy; wyrazili potém, że Król Jmć żaluie mocno, iż niedopięto głównego zamiaru wyprawy na Skaldę, lecz że zaburzenie portu Flessyngi za wielką korzyść dla bezpieczeństwa krajów Jego uważaném być powinno; że ubolewa, iż Szwecya przymuszoną została, tak wielką uczynić ofiarę, aby zyskać pokoy, lecz że winien iey wdzięczność, iż działanym został bez dołożenia się Jego; że spodziewa się, iż zgromadzenie generalne władz Cortes ożywi znowu

166
męztwo narodu hiszpańskiego i postawi go w stanie, utrzymania się przy niepodległości; że Xiążę Regent Portugalski całe swe w Królu Jmci położył zaufanie w względzie opieki i obrony Portugalii; że Król Jmć skłonny jest ciągle, przystąpić do układu z Ameryką, pomimo niespodziewanego przerwania negocyacyów. — Potém udali się Lordowie pełnomocni do izby niższej, oświadczając, iż mają rozkaz, przełożyć iey etat bieżącego roku i polecić oszczędność zgodną z bezpieczeństwem Państwa; że Król Jmć spuszcza się w względzie tym na gorliwość i szczerść izby, lecz że ubolewa mocno, iż okoliczności zmusiły go, ucisnąć nakładami swych poddanych.

Do Portugalii wysyłają czém prędzey znaczne posiłki, a pomiędzy tymi trzech Generalów — Między ostatniemi znajduje się Generał Leith. —

Z Indyow przyplłynął okręt William z ważnemi wiadomościami.

Miały także przyiść depesze od Pana Jackson z Ameryki. Powiadają, że Pan Jackson znajduje się z swą switą w Halifax, i że czeka tylko na sposobność powrocenia do Anglii. —

K r o n i k a r o k u 1 8 0 9 . (Ukończenie.)

L i s t o p a d :

1. Król Saski wyjeżdża z Drezna do Paryża — Xiążę Schwarzenberg wyjeżdża do Paryża iako Posel austryacki.
2. Król Westfalski wyjeżdża z Kassel do Paryża.
3. Francuzi ustępują z Brynny a dnia
4. z całej Morawii.
5. Andrzej Hofer, Naczelnik insurgen-tów w Tyrolu, przyrzeka poddać się.
- 6 i 8. Ciągłe utarczki między Bawarczykami i Tyrolczykami
9. Pozorna spokojność broni w Tyrolu.
10. Anglicy zapalają warsztaty okrętowe

167.
i arsenał w Fleesyndze, a dnia 11. opuszcza-
ją wyspę Walchern.

11. Złączenie się wojsk bawarskich i
saskich pod Botzen w Tyrolu.

12. Wstrzymanie kroków nieprzyjaciel-
skich między Danią i Szwecją.

14. Wojska francuzkie obsadzaią Fiume
stosownie do traktatu Wiedeńskiego.

14. i 19. Wojska francuzkie i saskie
ustępują z Presburga.

15. Zamknięcie portów szwedzkich przed
angielskimi okrętami wojennymi i kupie-
ckimi. — Szef insurgentów Andrzej Ho-
fer powołuje powtórnie Tyrolczyków do boju.

16. i 17. Francuzi ustępują z Raab po
zburzeniu warowni.

19. Francuzi zwyciężają Hiszpanów pod
Occana.

20. Wojska francuzkie ustępują z Wie-
dnia.

22. Cesarz Franciszek przybywa do Pres-
burga. — Anglicy bombardują Tryest.

26. Wpłyście wojsk austryackich do
Wiednia. Król Württembergski wyjeżdża
z Stuttgartu do Paryża — Nowa organiza-
cja Wielkiego Xięstwa Badeńskiego.

27. Powrot Cesarza Franciszka do Wie-
dnia.

28. Zwycięstwo Francuzów nad Hiszpa-
nami pod Alba de Tormes.

30. Przybycie Króla Neapolitańskiego do
Paryża.

G r u d z i e ń:

1. Przybycie Króla Hollenderskiego do
Paryża.

3. Uroczystość koronacji i pokoju w Pa-
ryżu. — Prowincye illyryjskie składają Ce-
sarzowi Napoleonowi przysięgę wier-
ności.

4. Cesarz Franciszek wyjeżdża z Wie-
dnia do Presburga, lecz dnia 14. znowu do
Wiednia powraca.

6. Detronizowany Król Szwedzki Gu-

staw Adolf IV. udaje się z Gripsholm do
Niemiec (do Szwajcaryi.)

8. Przybycie Wice-Króla Włoskiego do
Paryża.

10. Traktat pokoju między Szwecją i
Danią w Jönköping. — Twierdza hiszpań-
ska Girona poddaie się w moc umowy wo-
ienny.

11. Król Saski powraca z Paryża do
swych krajów — Cesarz Franciszek przyrze-
ka swoim poddanym, bezzwłocznie najsuku-
tecniejsze przedsięwzięcie środki ku polepsze-
niu kursu bankocetli.

14. Król Bawarski wyjeżdża z swą mał-
żonką do Paryża.

15. Napoleon uchyla związek małżeń-
ski z swą małżonką Cesarzową Jozefą.

21. Xiąże Primas wyjeżdża z Ratyzb-
ny do Paryża.

22. Królestwo Bawarscy przybywają do
Paryża.

23. Królestwo Pruscy po trzechletnim
oddaleniu powracają do Berlina.

25. Wojska francuzkie i sprzymierzone
wciąż ustępują z krajów austryackich stoso-
wnie do konwencji zawartej.

26. Generał hollenderski Heiligers obsa-
dza ter Vere.

28. Bywszy Król szwedzki Gustaw Adolf
IV. przybywa z swą rodziną z Szwecyi do
Stralsundu.

29. Arcy - Xiąże Karol przybywa do
Wiednia. Cesarz Franciszek wydaje dekret
nakazujący oddanie wszelkich zbytecznych
sreber do mennicy.

31. Xiąże Primas przybywa do Paryża.
Niewolnicy szwedzcy w Francyi powra-
cają w tym miesiącu do swej oyczyzny —
Rozpuszczenie milicyi austryackiej w wszy-
stkich częściach Monarchii. —

DO

GAZETY POZNANSKIEY

Nr. 14.

z Warszawy d. 10. Lutego.

JW. Generał dywizyi Dąbrowski powrócił dnia onegdajszego z Poznania do tutejszey stolicy.

Xiąże Galiczyn Naczelný Wódz woyska Rossyjskiego będącego w części Starey Gallicyi, która ostatnim traktatem dostała się Rosyi, umarł na apoplexyą w Tarnopolu, przy końcu przeszłego miesiąca.

z Drezna d. 30. Stycz.

Król Jmć zaszczycić raczył J Pana de Gablenz, dotychczasowego Szambellana, zaważowanym urzędem W. Ochmistrza przy boku małżonki swey N. Królowey.

z Petersburga d. 23. Stycznia.

Gazeta Dworska tuteysza umieściła następujące urządzenia Imperatora Jegomości tycające się Rady Państwa:

My Alexander I. z Bożey Łaski Imperator i Samodzierzca wszech Rosyi etc. etc. etc. Chcąc ustalić iedność i porządek w administracyi kraiowey, uznaliśmy za rzecz potrzebną, ażebyśmy Radę Państwa stosownie do wielkości i rozległości naszego kraju urządzili. — Od czasu, iak oyczyzna nasza swoją niegdyś przez odrębne posiadłości rozdre-

bnioną siłę w iedną całość połączyła, i rozumem oraz wytrwałą odwagą uitorowała sobie drogę do sławy i potęgi, wewnętrzna iey organizacya, ukształcaiąc się zwoła, podlegała rozmaitym odmianom w różnych stosunkach do natury przedmiotów swoich i związków obywatelskich. — Wszystkie te odmiany zmierzały do pogodzenia administracyi kraiowey z postępem cywilizacyi i rozlicznymi stosunkami, oraz ustalenia iey w rozmaitych stopniach władzy na niewzruszonych i prawami przyznanych zasadach. Ten był także cel rozmaitych wydanych urządzeń, tycających się przyzwoitszego toku prawodawstwa tudzież organizacyi władz sądowniczych i administracyjnych. — Jeżeli polityczne stosunki w niektórych epokach wstrzymały także postęp Rządu do tego celu, do którego zawsze zmierzał, niedługo iednak nastąpiły inne czasy, w których nadgrodzono to, co minęło, i przez większe usiłowania drogę do ukończenia przyspieszono. — Wiek Piotra I. Katarzyny II. i świętey pamięci ukochanego Oycy naszego, polepszył rozmaite urządzenia, a inne do przyszley poprawy przysposobił. — Tym sposobem naywyższa Opa-

trność zrzadziła, iż oyczyzna nasza po wszy-
 atkie czasy, tak w wojnie iak w pokoju, sta-
 le drogą udoskonalenia swojego postępowała.
 — Gdy na tron wstąpiliśmy, pierwszym na-
 szym staraniem było poznać iak naydokła-
 dniey zasady, podług których aż do nas ad-
 ministracyą kraiową sprawowano. — Usiło-
 waliśmy zawsze przyprowadzić rząd kraiowy
 do tego stopnia doskonałości, do którego to
 państwo przez swoje położenie, rozległość i
 potęgę jest powołanym. Nastąpione wojny,
 i zagraniczne polityczne zmiany, odrywały
 nas często od uskutecznienia zamysłu nasze-
 go; lecz wśród wojny nawet i nieuchronnych
 trosków dzisieyszemu czasowi towarzyszą-
 cych, nieprzestaliśmy nigdy myśleć o popra-
 wie wewnątrzney administracyi kraiowej. —
 W mocnym przekonaniu, iak istotnie potrze-
 ba dla pomyślności wiernych naszych podda-
 nych, ażeby własność ich dohcemi obywatel-
 skiemi prawami była zabezpieczoną, zwroci-
 liśmy szczególniejszą naszą uwagę na ten
 przedmiot. Usiłowania od czasu Piotra Wiel-
 kiego w nadaniu dokładności i przezorności
 prawu obywatelskiemu Rossyiskiemu, okazu-
 ją, iż na ów czas ieszcze, równie ważność
 iak potrzebę poprawienia tego, w całej roz-
 ciągłości poznawano. Pomnażająca się z cza-
 sem ludność, powiększenie zarobku, i po-
 stępy oświecenia, potrzebę tę tym konie-
 czniejszą uczynić musiały. — Naywyżsyp o-
 błogostawił życzeniom naszym; w końcu
 upłynionego roku mieliśmy ukontentowanie
 przekonać się, iż ta ważna okoliczność zna-
 cznie się posunęła. Pierwsza część księgi
 praw cywilnych jest ukończoną; inne powo-
 li bez przerwy wydawane zostaną. Za przy-
 kładem dawniejszego oyczystego prawoda-
 wetwa, niezaniechamy oznaczyć porządku,
 iakim ta księga praw wspólnemu zgłębieniu
 wezwanego do tego wydziału, ma podlegać,

i bydz ukończoną. — Lecz prawa obywa-
 telskie, iakożkolwiek doskonałe, mogą tylko
 nabrać stałości przez urządzenie administra-
 cyine. — W Rządzie kraiowym zawsze Ra-
 da znakomite miejsce zajmowała. Była ona
 tylko czasową i nietrwałą przy utworzeniu
 swoim. Lecz wstępując na tron, nadając
 iey prerogatywę Rady Państwa, przedsię-
 liśmy iuz nadać iey organizacyą, stosowną
 do charakteru tego wysokiego instytutu. —
 Teraz, za pomocą Naywyższego postanowi-
 liśmy tę organizacyą na następujących zasa-
 dach ustalić:

I. W porządku urzędzeń kraiowych Ra-
 da Państwa jest srodkowym punktem gdzie
 wszystkie części administracyi zgłębiałą się;
 w istotnych stosunkach swoich do prawoda-
 ctwa, ażeby potym do naywyższej władzy
 Imperatora Jegomości przychodziły.

II. Tym końcem, wszystkie projekty do
 praw i urzędzeń powinny bydz poprzedniczo
 do Rady Państwa podawane, i w niey roz-
 strząsane, a potym po zatwierdzeniu nay-
 wyższej władzy Imperatorskiej uskutecz-
 niane.

III. Zadne prawo, żadne urządzenie,
 niemoże wychodzić z Rady Państwa, ieżeli
 go wprzody Imperator Jegomość niepotwier-
 dził.

IV. Rada Państwa składa się z wezwa-
 nych do niey osób, naywyższe zaufanie na-
 sze posiadających.

V. Członki Rady Państwa mogą piasto-
 wać inne administracyine i sądownicze urzęd-
 dy.

VI. Ministrowie z urzędu swojego są
 członkami Rady Państwa.

VII. My sami prezydujemy w Radzie
 Państwa.

VIII. W niebytności naszej prezyduje
 wyznaczony przez nas członek.

IX. Mianowanie członka prezydującego co rok się odnawia.

X. Rada Państwa dzieli się na wydziały.

XI. Każdy wydział składa się z pewnej liczby członków, z których jeden prezyduje.

XII. Ministrowie nie mogą prezydować.

XIII. Wszystkie członki Rady Państwa stanowią powszechne zgromadzenie Rady Państwa.

XIV. Członki Rady Państwa, którym przy umieszczeniu ich żadnego osobnego wydziału nie wyznaczono, zasiadają w powszechnym zgromadzeniu.

XV. Co 6 miesięcy stanowiąc będziemy podział członków na wydziały.

XVI. Pewne dni wyznaczone będą na posiedzenia wydziałów i powszechnego zgromadzenia; zwołanie jednak nastąpić może za wyraźnym Naszym rozkazem, gdy tego interessa wymagają.

Przedmioty, któremi się Rada Państwa zatrudnia, rozkład iey na wydziały, organizacja iey, i obręby czynności, są dokładnie opisane w osobnym urządzeniu, wydanym wraz z niniejszym manifestem.

Gdy Radę Państwa na tych zasadach ustanowiliśmy, powołaliśmy do iey osoby, które tak znajomością oyczystych ustaw, jako też pracami swojemi i wieloletnią służbą celują.

Urządzona tym sposobem Rada Państwa na pierwszych swoich zgromadzeniach zwróci uwagę na następujące przedmioty —

Nayprzód: Księga prawodawstwa cywilnego w miarę ukończenia swojego, wraz z należącemi do iey formalnościami sądowemi i processowemi oraz organizacją władz sądowych, podaną będzie Radzie Państwa do roztrząśnienia. Następuje potom księga praw kryminalnych. Od iak nayrychlejsze-

go przyśpieszenia tej roboty zależy powszechne urządzenie administracyi sądowniczej. Ze zaś ią, jako okoliczność ważną, poruczyliśmy rządzącemu Senatowi, nie omieszkamy więc tej sądowniczej magistraturze naszego Państwa, nadać organizacją przyzwolitą do znakomitego iey przeznaczenia, i przyłączyć wszystko, co do iey udoskonalenia posłużyć może.

Powtóre: Podziały administracyi powierzone Ministrom, wymagają rozmaitych uzupełnień. Przy pierwszym ich utworzeniu odstąpiono tego założenia, aby ie stopniami, i w miarę ich działania udoskonalać. Doświadczenie okazało potrzebę nadania potrzebnego rozwinięcia się temu urządzeniu przez przywołwszy rozkład roboty. Każemy podać Radzie Państwa zasady ostateczney ich organizacyi, i nayistotniejsze prawidła powszechney instrukcyi dla Ministrów, w której oznaczy się stosunek Ministrów do innych urzędzeń krajowych, oraz granice ich czynności i stopień odpowiedzialności.

Potrzenie: Teraźniejszy stan dochodów i wydatków krajowych, wymaga podobnież niezwłocznego roztrząśnienia i pewnych środków. Tym celem podamy Radzie Państwa plan skarbowy, którego zasady są szczególniej zastosowane do tej części administracyi. Istota planu skarbowego na tym polega, ażeby wydatki przez zmniejszenie ich ile możliwości, przywiedziono do należytego stosunku z dochodami, ażeby we wszystkich częściach administracyi przyzwolitą oszczędność wprowadzono, i ażeby względem długów krajowych, zabezpieczonych na wszystkich bogactwach krajowych użyto iak naydzielniejszych środków do następnego ich umorzenia, co zawsze za jedną z nayważniejszych i nayświętszych obowiązków naszego Państwa poczytywaliśmy i poczytywać będziemy. —

177.
Działo się w Petersburgu dnia 2. Stycznia (V. S.) Roku 1810 po narodzeniu Chrystusa, a 9go panowania Naszego.

Oryginal podpisany jest własną ręką Imperatora Jmci. Alexander.

Utworzenie Rady Państwa.

R o z d z i a ł I.

Ustawy Zasadnicze.

I. W porządku urzędów krajowych, Rada Państwa jest szrodkowym miejscem, gdzie się wszystkie części administracyi w istotnych ich stosunkach do prawodawstwa roztrząsają, ażeby potem przychodziły do najwyższej władzy Imperatora Jegomości.

II. Tym celem wszystkie prawa, urządzenia, w projektach swoich, będą podawane Radzie Państwa, w niej roztrząsane, a potem na mocy zatwierdzenia najwyższej władzy Imperatorskiej uskuteczniane.

III. Żadne prawo, żadne urządzenie, nie może wychodzić z Rady Państwa, jeżeli wprzód najwyższego potwierdzenia Imperatora Jegomości nieotrzymało.

IV. Rada Państwa składa się z wezwanych do niej osób, najwyższą ufnosć Imperatora Jmci posiadających.

V. Członki Rady Państwa mogą piastować inne administracyjne lub sądownicze urzędy.

VI. Ministrowie z urzędów swoich są członkami Rady Państwa.

VII. Imperator Jmci jest Prezydentem Rady Państwa.

VIII. W niebytności Imperatora Jmci prezyduje członek, którego Imperator Jmci wyznaczył.

IX. Mianowanie członka prezydującego corok się odnawia.

X. Rada Państwa dzieli się na wydziały.

XI. Każdy wydział składa się z pewnej liczby członków, z których jeden prezyduje.

XII. Ministrowie niemogą prezydować.

XIII. Wszystkie członki Rady Państwa stanowią poważeczne zgromadzenie.

XIV. Członki Rady Państwa, którym przy umieszczeniu ich żadnego osobnego wydziału niewyznaczono, zasiadają na powszechnych zgromadzeniach.

XV. Co 6 miesięcy stanowi się przez Imperatora Jmci podział członków na wydziały.

XVI. Pewne dni będą wyznaczone na zwyczajne posiedzenia wydziałów i powszechnego zgromadzenia; zwołanie jednak nastąpić może za wyraźnym rozkazem Imperatora Jmci, gdy tego interessa wyciągają.

R o z d z i a ł II.

O s o b n e U r z ą d z e n i a.

I. *Urządzenie wydziałów.*

1. *Liczba ich i przedmioty ich czynności.*

§. 1. Rada Państwa dzieli się na cztery wydziały:

1) Wydział Prawodawstwa; 2) wydział interessów wojennych; 3) wydział interessów cywilnych i duchownych; 4) wydział ekonomii krajowej.

§. 2. Wydział prawodawstwa trudni się wszystkimi interessami, które z natury swojej są przedmiotem prawa. Kommissya prawodawcza podawać mu będzie wszystkie projekta do praw, któremi się zatrudnia.

§. 3. Do wydziału interessów wojennych należą wszystkie przedmioty Ministeriów potęgi lądowej i morskiej.

§. 4. Do wydziału interessów cywilnych i duchownych należą wszystkie okoliczności tyczące się sprawiedliwości, oraz duchowna administracya i policya.

§. 5. Do wydziału ekonomii krajowej należą wszystkie interessa tyczące się przemysłu w ogólności, nauk, handlu, skarbu, pensyi, i rachunków.

172.
2. *Urząd prezydującego w Radzie Państwa.*

§. 6. Prezydujący w Radzie Państwa ma pierwsze krzesło i podpis na wszystkich powszechnych iey zgromadzeniach.

§. 7. Prezydujący zagaia i kończy posiedzenie.

§. 8. Co tydzień wyznacza przedmioty podające się Radzie Państwa do roztrząśnienia.

§. 9. W czynnościach Rady Państwa, Prezydujący przestrzega porządku i jedności w naradzeniach; w zachodzący zaś różności zdań, dla pogodzenia ich, stanowi, o co idzie spor, i potem ogłasza wypadek większości kresiek.

§. 10. Wszystkie członki oświadczają podczas sessyi myśli swoje Prezydującemu.

§. 11. Przy ukończeniu sessyi zapowiada prezydujący interessa, mające się ułatwić na przyszłym zgromadzeniu.

3. *Urząd prezydującego w Wydziałach.*

§. 12. Prezydujący w wydziałach mają pierwsze miejsce i pierwszy podpis.

§. 13. Zagaiają i kończą posiedzenie wydziałów.

§. 14. Prezydujący oznaczają co tydzień przedmioty, które w wydziale ułatwić się mają.

§. 15. W czynnościach obierają przedmioty do roztrząsania i przestrzegają porządku, i jedności w naradzeniach.

§. 16. Członki wydziałów oświadczają myśli swoje Prezydującemu.

§. 17. Przy zakończeniu sessyi, Prezydujący wydziału zapowiada materje przyszłego posiedzenia.

4. *Urząd Sekretarza Państwa.*

§. 18. Sekretarz Państwa ma dyrekcją kancelaryi Państwa.

§. 19. Obowiązkiem iego jest: pilno-

wać akuratności akt podawanych Radzie, i ażeby z należytą dokładnością przedstawione były.

§. 20. Obowiązany jest także mieć staranie o wszystkich expedycach Rady Państwa, które już do exekucyi iść mogą, a to tak na powszechnym zgromadzeniu, iako też w wydziałach, według protokołów czynności.

5. *Urząd Sekretarzów Stanu i ich pomocników.*

§. 21. Przy każdym wydziale znajduje się Sekretarz Stanu i kilku pomocników.

§. 22. Sekretarze Stanu i ich pomocnicy, należą do Kancelaryi Państwa.

§. 23. Pomocnicy Sekretarzów Stanu, wyznaczają się podług wydziałów Ministrów.

§. 24. Najistotniejszym ich obowiązkiem jest, ażeby z Ministeriów to zbierali, czego do objaśnienia rzeczy potrzeba.

II. *Przepisy względem wejścia członków do Rady Państwa i względem miejsc, które zajmować mają tak w wydziałach, iako też na powszechnym zgromadzeniu.*

§. 25. Na zagaieniu Rady Państwa i w dalszym czasie przy wejściu każdego członka do tey magistratury, podpisze się przysięga według przepisane go wzoru.

§. 26. Członki Rady Państwa znajdują w wydziałach miejsca podług starszeństwa swojego; prezydujący zaś w wydziale, ma zawsze pierwsze miejsce.

§. 27. Na powszechnych zgromadzeniach zasiadają członki w następującym porządku: 1) W niebytności Imperatora Jego mości, Prezydujący ma miejsce w środku; po prawey iego ręce siedzą członki, które do żadnego wydziału nie należą, a po lewey, Ministrowie. Naprzeciwko Prezydującego, od miejsca, z którego się podaje, zasiadają po obydwóch stronach Prezydenci wydziałów,

a) przy nich, członki tychże wydziałów.

2) Sekretarze Stanu i ich pomocnicy mają osobne stoły, i są obecni na zwyczajnych posiedzeniach; niebawiają zaś na nadzwyczajnych.

§. 28. Posiedzenia tak wydziałowe, jako też powszechne, zaczynają się w wyznaczonych dniach o godzinie 10tej zrana. Oprócz tych sessyi, członki wydziałów, jako też dwa lub trzy wydziały, w okolicznościach wspólnej rozstrzygnięć potrzebujących, mogą się osobno zgromadzać podług oznaczenia i umowienia się Prezydujących w tych wydziałach.

(Reszta potym.)

UW I A D O M I E N I E.

W Imieniu N. Frederyka Augusta, Króla Saskiego, Xiążęcia Warszawskiego, Sąd Apellacyjny Xięstwa Warszawskiego Wydziału drugiego.

Na zasadzie Wyroku ostatecznego w sprawie z powództwa Ur. Anny z Drogońskich i Macieja Skrzypińskiego, Posła Powiatu Gnieźnieńskiego, Orderu S. Stanisława Kawalera, Małżonkowi, przeciw Ur. Maryannie Krystynie, Ur. Jana Nepomucena Kęszyckiego, Rady Powiatowego Krobakiego Małżonce, Franciszce Ur. Tomasza Rakowskiego, Kapitanu wojsk Polskich, Małżonce i Ur. Tekli z Drogońskich Pannie, pod opieką Ur. Anzelma Pomorskiego zostającej, jako corkom i successorkom niegdy Ur. Mateusza Drogońskiego przywilejem N. Króla Jmci Pruskiego zaszczytnym, początkowo do Trybunału Cywilnego pierwszej instancyi Departamentu Poznańskiego wytoczonej, a następnie drogą apellacyi przez też successorki założonej, do sądu swego apellacyjnego doszłej, pod dniem dzisiejszym na audyencyi publiczney, stosownie do prawa ogłoszonego. — Oznaymuje niniejszym i do powszechnej każdego podać wiadomości, iż sąd apellacyjny, przy rozstrzygnięciu przedmiotów sprawy, między stronami wzwyz nadmienionemi zasądził, i uzna-

172.
niu niewierności w całej swej osnowie przywileju legitymacki, tymże corkom i successorkom niegdy Ur. Mateusza Drogońskiego nadanego, wyrokiem swym prawomocnym pisma wszelkie Uur. Skrzypińskich małżonkowi i podanie ich do gazety Poznańskiej dnia 28. miesiąca Października, 1807 roku datowane, i w Dodatku teyże gazety pod Nrem 87 umieszczone, jako uwłaczające sławie rzeczonych cerek Ur. Drogońskiego za niebyłe i nieważne, oraz niemogące dobrej ich sławie i honorowi szkodzić poczytał; które postanowienie swe, żeby należy odebrać skutek, takowe w moc Artykułu 1036 Kodexu postępowania sądowego cywilnego przez gazety publiczne 3 razy obwieszczyć zaleca. — Działo się w Warszawie w Pałacu Sądowym na Sessyi d. 14. Grudnia 1809.

Jozef Jaraczewski, Prezes mp.
A. Rzempełuski, Pisarz.

Obwieszczenie. W imieniu N. Frederyka Augusta Króla Saskiego, Xiążęcia Warszawskiego. Trybunał Cywilny Departamentu Poznańskiego. Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tem wiedzieć należy wiadomo czyniąc, że szl. Wojciech Ernst Emmel kupiec mieszkający w Murowaney-Goślinie Powiatu Obornickiego w handlu podupadł, stanowi na sam przód, że upadłość jego jako otwarta od dnia dzisiejszego rano o godzinie 10. uważać się ma. A gdy następnie w skutku Art. 6. xięgi 3. Kodexu handlowego upadły z nikim w czynności lub układy majątku tego dotyczące się wchodzić nie może, w ktorey to mierze szczególnie każdego przestępa się; zaczęto zaleca się Ur. Podśędkowi Powiatu Obornickiego, iżby wszelki tegoż Emmla kupca majątek stosownie do Art. 15. xięgi 3. Kodexu handlowego natychmiast opieczentował, protokół na to spisał i takowy niebawnie a naydalej w dni 14 sądowi swemu podał. Chcąc więc interesujących obwieszczyć o tem czyni im nierownie wiadomo, że z mocy Art. 18. c. 1. Kodexu handlowego Kommissarzem upadłości Ur. Rogoziński Assessor, Agentem zaś tymczasowym Ur. Weisleder Adwokat przy sądzie swoim ustanowione zostali. Dan w Poznaniu dnia 17 Października roku 1809.

Uwiedomienie. Sąd kryminalney Sprawiedli-
wosci Departamentow Poznańskiego i Bydgoskiego. Na mocy reskryptu JW. Ministra Sprawie-
dliwosci pod dnism 31. Stycznia r. b. podaje do
publiczney wiadomosci, iako do Sądow Podś-
dkowskich kryminalnych obydwóch Departamen-
tow przydani być mają inkwircnci, posiadający
wiadomosc prawa kryminalnego, i sposob wypro-
wadzenia indagacyi. — Kto przeto cznie się być
zdolnym i życzy sobie podobnego urzędu, wi-
nien się do Sądu Kryminalney Sprawiedliwosci tu-
teyszego udać, gdzie gdy po złożeniu stosowne-
go examinu uznany zostanie za zdarnego; bę-
dzie podanym JW. Ministrowi do nominacyi.
W Poznaniu dnia 9. Lutego 1810.

Z a k r z e w s k i.

Doniesienia o kondycyi. Ogrodowy posiada-
jący wiadomosci treibh-uzowe i inne, mający za-
świadczcncia swego dobrego zachowania się, i tym
lepiej gdyby był niezonaty, może zaraz lub na
Wielkanoc służbę przyjąć. O kondycyach dowie-
dzieć się może na przedmieściu S. Rocha pod Nro.
3. pod Poznaniem.

Uwiedomienie. Nasiona kolekcyy kwiatow la-
towych, pięknie kwitających, między ktorými 8
gatunkow lefkonii znajdować się będzie, a wszy-
stkich razem gatunkow 56 za tal. i dgr. 8, lato-
wa lefkonia osobno 16 dgr., assortiment kwiatow
piramidalnych w drugim roku dopiero kwitną-
cym, między ktorými 4 gatunki zimowey lefkoni-
ni się znajduja, a razem 30 gatunkow za tal. i
dgr. 8; także kwiatow, ktorę przez zimę w treib-
hauzie lub mistbeie przechować należy gatunkow
12 za tal. 1. Nadto ieszcze na wiosne dostać mo-
żna ablegrow dubeltowych goździkow szruka po
3 dgr. lepszych i pięknieyszych za 6 dgr., podnazwi-
skiem zaś Baumnelken, co w zimie w pokoju kwi-
tną szruka dgr. 8. Tego w ogrodzie Mitostaw-
skim dostać można za gorową zapłatą u ogrodo-
wego Pana Wagner, który uprasza aby listy o te
szczeguly, były pisywane do niego franco.

Uwiedomienie. Podprefekt Powiatu Pyzdrowskiego.
W moc reskryptu JW. Prefekta zalecającego repara-

cyą więzienia w Pyzdrach zaanszlagowaną na złotycki
794 gr. 27½ wyznaczylem do wypuszczenia w en-
treprzyję tey reparacyi termin do licytacyi na dzień
28. b. m. na godzinę 2gą po południu. Każdy
biegły w budowlę ochotę mający i kaucyą złożyc
mogący wzywa się ninieyszym: ażeby dnia wy-
miononego de biora urzędu moiego nadgłosil się,
gdzie tak anszlag iako też kondycye do kontraktu
przeyrzeć może. W Pyzdrach dnia 10. Lutego ro-
ku 1810. B i e l i Ń s k i.

Do naięcia. Na ulicy Napoleona w kamieni-
cy pod Nro. 235 naprzeciwko W. Kommandanta
Placu, jest od Wielkiej nocy całe piętro i inne
pokoje z stajnią i wozownią do naięcia.

Do przedania. Sąd Podśedkowski Powiatu
Szremskiego podaje do wiadomosci publiczney, iż
na mocy zlecenia Przeswietnego Trybunatu cy-
wilnego Iwszey Instancyi Departamentu Poznań-
skiego d. d. 11. Czerwca r. b. w terminach nastę-
pujących, to jest: d. 17. Styczn. r. p. d. 14. Lut. r. p. i d.
14. Marca r. p. gospodarstwo Pawła Zaydlica pod
Nro. 4. w Lubowcu czyli Oledrich Zaniemyskich
sytuowane, z domu i stodoly drewnianych oraz
24½ morgow roli miary Magdeburkskiej składające
się na 850 tal. otaxowane, ad Instanciam Bogumi-
ła Fayfra, obywatela Zaniemyskiego plus licitan-
do salva approbatione Przeswietnego Trybunatu
za gorową zapłatę w grubey monacie to jest sa-
mych talarach, sprzedanem będzie. Wzywają się
więc ochotę kupna mający, ażeby się na powyż-
szych terminach, z ktorých ostatni jest zawitym za
każdą razą z rana, o godzinie 9., na gruncie wyź-
rzczoneym zgłoszali się, i swoje do Protokolu oświa-
dczali podania, gdzie naywięcey dający pewnym
bydź może, iż mu pomieione gospodarstwo przy-
derzonem i adiudykowanem będzie. Zapozywają
się oraz wszyscy nie znani dotychczas realni kredy-
torowie tegoż Pawła Zaydlica, ażeby się naydaley
w ostatnim peremtorycznym terminie z swemi
pretensyami do gruntu mającemu zgłosili i one
udowodnili, inaczey bowiem do tego tylko ma-
jątku odkazanemi będą, ktory się debitorowi po-
odtrąceniu udowodnionych pretensyi realnych po-
zostanie. Dan w Korniku d. 26. Listopada 1809.

Rzeczy do żywności na Miesiąc Luty 1810. w Mieście Poznaniu.

1. Chleba Pszennego.				5. Mięsa.			
Za gr. polsk.	2.	Łotow	11.	Wołowiny przedniey funt	—	—	gr. 12.
				podlejszey	—	—	11.
2. Chleba Rzanego.				Mięsa krowiego	—	—	10.
Przedniego funt	1.	3. Qu. za	gr. polsk. 2½	Cielęciny przedniey	—	—	11.
Srzedniego	—	—	—	podlejszey	—	—	10.
3. Męki.				Skopowiny przedniey	—	—	8.
Pszenney przedniey	kwarta	—	—	podlejszey	—	—	7.
srzedniey	—	—	—	Wieprzowiny przedniey	—	—	12.
gryzowey	—	—	—	podlejszey	—	—	11.
Rzaney	—	—	—	6. Piwa.			
				Grodziskiego	—	—	kwarta gr. 6.
4. Ziarna.				Mieyskiego ordynar.	—	—	2½.
Penczaku	—	—	kwarta gr. 4.	dubeltowego	—	—	5.
Kaszy Jęczmienney	—	—	—	Butelka piwa zakorkowana.	—	—	3.
Jagiel przednich	—	—	—	7. Soli.			
podlejszych	—	—	—	Warzoney	—	—	funt gr. 7.
Kaszy Tatarczany drobney	—	—	—	—	—	—	kwarta - 14.
srzedniey	—	—	—	8. Swiec i Mydła.			
grubey	—	—	—	Lanych Swiec	—	—	funt Zlot. 1. gr. 12.
Grochu	—	—	—	Ciagnionych	—	—	1. - 6
				Mydła białego	—	—	1. - 6.

Drukował Deker i Kompania w Poznaniu.